

Informace, kronika, recenze

Kodaňská deklarace

Ve dnech 14. a 15. října 1999 se sešli vedoucí politikové a tvůrci informační politiky z 31 evropských zemí, aby zhodnotili podstatnou úlohu veřejných knihoven při utváření informační společnosti. Účastníci tohoto shromáždění věnovali pozornost klíčové úloze, kterou již mnohé evropské veřejné knihovny hrají při podpoře identity obcí, ekonomického vývoje, celoživotního vzdělávání a kulturní různorodosti.

Jako výraz zájmu o budoucnost veřejných knihoven celé Evropy přijali přítomní na závěr konference následující deklaraci.

Za podpory

- Manifestu veřejných knihoven UNESCO,
- Zprávy k Zelené knize o úloze knihoven v moderním světě výboru pro kulturu, mládež, výchovu a média evropského parlamentu,
- Studie Evropské komise - Veřejné knihovny a informační společnost,
- Zprávy Kulturního výboru Rady Evropy: Knihovnická legislativa a politika v Evropě,
- Prohlášení IFLA o svobodě projevu

prohlašujeme následující zásady za obecný základ národní a evropské politiky ve vztahu k veřejným knihovnám:

Funkce veřejných knihoven

Podporujeme následující funkce veřejných knihoven, zdůrazněné v Lovaňském komuniké:

- *demokracie a občanství* - veřejné knihovny mají strategickou příležitost ovlivnit růst kvality života a demokratických možností občanů informační společnosti tím, že zajišťují svobodný a rovnoprávný přístup k vysoce kvalitním informacím
- *hospodářský a společenský vývoj* - veřejné knihovny podporují rozvoj obcí prostřednictvím informačních služeb vytvořených pro uspokojování místních potřeb. Jsou důležitými nástroji zmírňování nerovnosti mezi informačně bohatými a informačně chudými občany Evropy
- *celoživotní vzdělávání* - veřejné knihovny díky svému rozšíření po celé Evropě poskytují efektivní infrastrukturu pro celoživotní vzdělávání a snadný přístup k obsahu informačních sítí. Podporují také studenty na všech úrovních formálního vzdělávání
- *kulturní a jazyková různorodost* - veřejné knihovny jsou kulturními institucemi, které mají v souladu s kulturní dimenzí Smlouvy o Evropském společenství mimořádnou odpovědnost za kulturní dědictví, písemnictví a vzdělanost

Aktivita Evropské komise

Vyzýváme Evropskou komisi k podpoře iniciativy Evropského parlamentu vyjádřené zprávou "Úloha knihoven v

moderním světě" a k uskutečnění praktických kroků zahrnutých v doporučení této zprávy. Tyto akce by měly zdůraznit hlavní úlohu veřejných knihoven v rozvíjející se informační společnosti a potřebu informační politiky na evropské úrovni.

Činnost národních a federálních vlád

Vyzýváme všechny národní a federální vlády, aby uskutecnily následující kroky:

1. Připravit národní informační politiku pro rozvoj a koordinaci všech důležitých zdrojů, ve veřejném zájmu. Tímto politickým rámcem potvrdit důležitost a jedinečnou úlohu veřejných knihoven jako přístupových bodů pro většinu občanů a podpořit jí odpovídající knihovnickou legislativou.
2. Vytvořit odpovídající síťovou infrastrukturu na podporu rozvoje národní informační politiky v informačním věku. Síťová infrastruktura by měla k sobě přiblížit všechny organizace vytvářející informace, zvláště tradiční sbírkové instituce (knihovny, muzea a archivy), k podpoře sdílení informací a k vytvoření společných zdrojů. Informační infrastruktura by měla také podporovat praktickou kooperaci mezi knihovnami.
3. Realizovat rozvojový program pro veřejné knihovny, který zajistí minimální standardy přístupu pro každého občana včetně odpovídajícího vybavení informačními a komunikačními technologiemi. Zajistit adekvátní úroveň investic pro naplnění těchto standardů. Tento program by měl vyjádřit potřebu kontroly vývoje na úrovni místní komunity prostřednictvím příslušné samosprávy nebo jiné organizace.
4. Zajistit, aby veřejné knihovny byly vybaveny pro zajištění minimálního přístupu k novým informačním zdrojům pro všechny občany bez ohledu na jejich finanční či fyzické schopnosti nebo úroveň vzdělání a aby tyto knihovny měly trvale odpovídající zdroje pro zajištění služeb.
5. Přesvědčovat Evropský parlament, aby jak v současnosti, tak i v budoucnosti prosazoval veřejné knihovny na významné místo sociálního programu.
6. Usilovat o zajištění rovnováhy mezi právy tvůrců informací a právy občanů na přístup k informacím, jež jim budou pomáhat směřovat k lepšímu životu.

Činnost veřejných knihoven

1. Připravit se na přehodnocení funkcí i zdrojů a na rekonstrukci služeb, aby odpovídaly změnám společenských potřeb.
2. Usilovat o dlouhodobou kooperaci a partnerství s jinými sbírkovými institucemi a o jejich propojení s občanskou výchovou a vzděláváním.
3. Zefektivněním marketingu a propagací služeb zajistit, aby si občané uvědomovali existenci všech zdrojů sítě veřejných knihoven a byli schopni je plně využívat.